

ARNHEMISCHE SCOURANT.

ZATURDAG 6 JUNI.

De prijs der Courant, die geregeld vijfmaal in de week uitgegeven, van niet op Dinsdag, Woensdag, Vrijdag en Zondag, is per jaer vijf maanden.

De prijs der Advertentien is, van een tot vijf regels, 71.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelrecht, voor elke plaatsing.

De verkiezingen.

Wanneer men de levendige belangstellingen welke bij ons op dit punt heerscht, te vergeleken met de impopulariteit inzien van de belangrijkste instelling van den tegenwoordigen staat, doch welke zonder populariteit geen blijvend nut stichten kan, eer een ballast, een hinderpaal tot verbetering, dan een middel tot vooruitgang is. Maanden in voorraad wordt elders door alle partijen de aandacht op die verkiezingen gevestigd; elk zoekt hare staatkundige overtuiging onder zekere hoofden te brengen, hare beginselen te verklaren, in de hoop te aldus invloed te verschaffen. Zoo hebben reeds sedert verschillende weken de hoofden van de verschillende partijen, in welke de fransche oppositie zich verdeelt, de programmata, welke zij bij de verkiezingen wenschen behandeld te zien, openlijk bekend gemaakt en tegen-verklaringen van de ministeriele zijde uitgelokt. Vele dwalingen mogen daarbij begaan worden, maar het verdient, — het zijn de misbruiken, van welke ook de beste zaak niet vrij is; die fouten zijn gevolgen van overmaat van ijver; en overdreven ijver is altijd minder nadelig dan onverschilligheid. Wanneer men zich de zaak aantrekt, is er iets van te hopen; maar door haar aan het toeval over te laten, stelt men zich buiten de mogelijkheid om eenige verbetering aan te brengen.

Die koelheid en onverschilligheid zijn bij ons algemeen; sedert eenige jaren, het is waar — en deze courant durft zich beroemen, daartoe medegewerkt te hebben — zijn de dagbladen gewoon tegen het naderen der verkiezingen hunne wenschen en beschouwingen daaromtrent mede te deelen. Met eenige meerdere nieuwsgierigheid, en met eenigzins meer belang moet, maar nog veel van belangstelling, welke zulk eene zijn, met welke de toeschouwer bij een spel de kansen en grillen der fortuin nagaat.

Zou zulk eene koelheid en onverschilligheid mogelijk wezen, wanneer de vertegenwoordiging werkelijk populair was, wanneer men in de gekozenen wezenlijk de mannen zag, die hetgeen de natie behoeft en wenscht, uitdrukken? Onze natie is koel van aard en traag van geest, maar herkende zij zich zelve in hare zoogenaamde vertegenwoordiging, zou men toch enkele tekenen van deelneming zien.

Kan het wonder wezen, dat men zich misnoedig afwent van hen, welke door een wettelijke foutie ons heeten te verte-

genwoordigen, maar bij het handelen vergeten voor wie zij handelen? Zoo weinig als iemand, willen wij de leden der vertegenwoordiging, tot mannetten maken, die alleen maar de gewinvalden van hen, die zittingen aan zitten, zien keeren en wenden moeten. Zelfstandigheid is de eerste karaktertrek, welke den vertegenwoordiger voegt. Maar even weinig houden wij het voor goed, dat de vertegenwoordiging die zelfstandigheid trachte te toonen door het algemeen belang uit het oog te verliezen en alleen op persoonlijke consideratiën te letten. Wanneer de natie hare zoogenaamde vertegenwoordiging wel veel hoort spreken, maar weinig ziet uitrigten; wanneer zij haar dan nog ziet handelen, alsof zij in het belang harer leden of der coteriën, tot welke deze behooren, ingesteld was; wanneer zij haar zich hardnekkig bij het onde, gebrekkige en versletene ziet houden, met vrees dat het nieuwe haar misschien eenigen invloed ontneemen zal; wanneer men nimmer een diep en innig gevoeld besef van hetgeen noodzakelijk is voor de natie, om het doel, dat zij in het oog heeft, te bereiken, kan zien, bij hare opzigtelijke afwezigheid, dan men daar in die instelling belang kunnen stellen? En is intuschen dit alles niet op onze vertegenwoordiging toepasselijk? Hare leden mogen zich zelve van die verkeerdheid geene rekenschap geven; zij mogen niet opzettelijk aan het verderf des lands werkzaam wezen, — wij twijfelen daarvan niet; maar wat baten der natie goede bedoelingen, wanneer deze zich niet in daden toonen?

Met tegenzin is het dan ook, dat wij telken jare er ons toe nederzetten om op de verkiezingen van de Staten-Generaal de aandacht te wekken. Wij en, op enkele weinigen na, de gansche natie met ons zijn overtuigd, dat de schuld in de irrigting zelve ligt; dat onder onze grondwet, door een blind toeval mischien, enkele goede leden in de Tweede Kamer zitting zullen nemen, maar dat de meerderheid altijd flauw wezen en zonder nut voor het vaderland bijkomen zal. Door middel van meer dan eene zifting uit bevoorregte standen voortgekomen, zal het haar altijd aan de kennis der behoeften des volks, en aan onafhankelijkheid ontbreken. Zij kan haren oorsprong niet verfoechten. Buiten het volk om gekozen, kan zij dit niet werkelijk vertegenwoordigen.

Bij de zekerheid, dat hier zonder herziening geene verbetering te verwachten is, hebben wij ons meermalen afgevraagd, of het niet wenschelijk ware, dat alle leden van eenige geslachtskracht en van juist begrip hunner betrekking dan de zeer groote meerderheid der Tweede Kamer door anderen van eenlei politieke kleur of bekwaamheid werden vervangen; dat

mannen als LUZAC, VAN GOLTSTEIN, enz. plaats maakten voor mannen, die beter bij de heeren MENSE, DE JONGE, VAN ELYS-VAN, enz. passen. De eersten houden maar buiten de eer der Kamer nog eenigzins staande. Waren zij verwijderd en op die wijze vervangen, ook de onwilligste en onverstandigste zou het gevaarlijke van zulk eene parodie op een vertegenwoordiging inzien en herziening noodzakelijk achten. De zaken zouden spoedig genoeg in verwarring komen, om goedschiks kwaadschiks tot eene verandering te leiden. Wij vreezen echter, dat in zulk een geval eene omwenteling zou voorbereid worden, welke — hoewel somtijds een noodzakelijk kwaad — wij wenschten, dat voorgekomen mogt worden, daar wij liefst langs den wettigen weg herstelling van onze kwaal zagen aanbrengen. Wij meenen, dat, om deze, zoo mogelijk, te voorkomen, niemand zich onthouden mag van, zooveel in hem is, tot verbetering van het personeel der Tweede Kamer mede te werken. Mogen zijne pogingen weinig of niets uitrigten, hij zal zich kunnen troosten met het bewustzijn, zijne bestelingen, ten einde toe te hebben aangewend. Welke rampen het toenemend bederf ook moge te weeg brengen, — hij zal zich van alle schuld kunnen vrijspreken en de verantwoordelijkheid op anderen werpen. Getrouw aan onze vroegere gewoonte, zullen wij dus ook ditmaal meer dan eens het oog onzer lezers op de verkiezingen voor de Tweede Kamer, welke in het begin der volgende maand plaats hebben moeten, pogen te vestigen.

Buitenlandsche berigten.

BADEN.
Karlsruhe, 31 mei. De afgevaardigde *Janhanns* heeft een voorstel aan de Kamer gedaan tot invoering eener belasting op de kapitalen. De heeren *Wolter*, *Mathy* en anderen hebben dat voorstel ondersteund en de Kamer heeft besloten, hetzelfde ter beraadslaging naar de afdeelingen te verzenden en het te doen drukken.

BELJEEN.
De Regeren, 30 mei. De in ons ministerie van justitie plaats gegrepen verandering kan van meer belangrijk gevolg zijn, dan zulks in den eersten opslag wel schijnt. Naar bekend is, smacht België reeds meer dan 20 jaren naar de hervorming van de rechts, burgerlijke en strafwetboeken, zonder aan een einde te komen. Commissiën op eenmaal werden benoemd en na jaren langen arbeid ontwerpen tot stand gebracht, welke dan weder ter zijde worden gelegd. In het vorige jaar is er nu weder eene commissie benoemd geworden, en, naar allen schijn, zal het thans der regering ernst wezen, met de nieuwe wetgeving voor den dag te komen. Naar de verzekeringen, welke onlangs door de ministers aan de studenten gegeven werden, naderen de ontwerpen hunne voltooiing. Dat de invoering van nieuwe wetboeken een doorlopende hervorming van ons rechtswetstelsel te gelyke gevolg moet hebben, ligt in den aard der zaak. Niet minder gewichtig is de wetgeving zelf de beslissing der vraag, welke procedure en middelen tot geheime wijze van procederen zal worden benoemd. Wij hebben reden het eerste te hopen.

ENGLAND.

Londen, 3 juni. Men gelooft nog niet, dat het ministerie Peel zoo geheel en al onomstootelijk is, zelfs na de tweede lezing van het wets-ontwerp, betreffende de graanwetten in het Hoogerhuis. De behoudende partij is verbrokken, die der Wigs, daarentegen, vereenigd. Vele lords, die voor de tweede lezing gestemd hebben, kunnen nog amendementen goedkeuren, welke sir Robert Peel mogt meenen niet te kunnen aanwemen; men spreekt van een vast regt van 5 sh. per quarter; hetwelk veel kans heeft door de meerderheid goedgekeurd te worden. In het Lagerhuis is het zoo goed als zeker, dat het kabinet geene meerderheid zal kunnen verkrijgen, om het wets-ontwerp tot betuigeling der onlusten in Ierland te doen doorgaan.

In den *Standard* leest men: Wij zijn in staat mede te deelen, dat Ibrahim pacha woensdag aanstaande Parijs zal verlaten, om zich naar Eu te begeven, van waar hij den anderen morgen zal vertrekken, ten einde over Portsmouth naar Londen te komen. De vorstelijke appartementen van het Mirvarts-hôtel zijn voor den doorluchtigen vreemdeling en zijn talrijk gevolg besteld geworden.

FRANKRIJK.

Parijs, 2 juni. Het rijk der konings, waarmede Z. M. gisteren de Tuilerien verliet, is bij het paleis tegen eenen paal gestooten, zoodat de as van hetzelfde brak. De Koningin benevens een derde persoon bevonden zich in het rijk. Geen van allen hebben iets meer dan een lichten schok ontvangen.

In de zitting van de Kamer der Pairs van heden heeft de prins van de Moskowa eene interpellatie gedaan betreffende de gevangenen in Afrika. De spreker verhaalt de geschiedenis van de gevangenen, welke *Abd-el-Kader* langen tijd medegevoerd had om de gesiedrift der arabische stammen op te wekken, en beweert, dat men verkeerdelyk van de fransche zijde niet genoeg gepoogd heeft, om die gevangenen uit hunne gevaarlijke positie te verlossen. Hij meent, dat nu het oogenblik gekomen is, om krachtadig te werk te gaan, en met alle middelen, die de menschelykheid toelaat, te trachten een einde te maken aan de bloedvergieting. De minister van oorlog antwoordde hierop, dat de regering ijverig bezig was met zich het lot der ongelukkige gevangenen aan te trekken; dat er voor eenigen tijd van wege *Abd-el-Kader* voorstellen gedaan waren aan den maarschalk Bugeaud, welke evenwel gebleken waren niet ernstig gemeend te zijn; dat de regering, vernemende, dat de gevangenen zich in Marokko bevonden, van het marokkaansche gouvernement dierzelver uitlevering verlangd had; dat de onderhandelingen hierover voortduerden en ook andere middelen aangewend waren, en dat ook nu, na de ongelukkige gebeurtenis met de gevangenen, de regering op nieuw met ijver te werk gaat, enz.

Een der dagbladen beweert, dat de koningsmoordenaar *Lecomte*, na de tegen hem gerigte acte van beschuldiging gelezen te hebben, een nader geheim verhoor bij den kanselier *Pasquier* verzocht heeft; einde belangrijke mededeelingen te doen, die wellicht eene nader instructie en bijgevolg een uitspel van de behandeling der zaak ten gevolge zouden hebben.

Uit Portugal verneemt men, dat het nienwewind op de volgende wijze zamengesteld is: de heer *Palmella*, minister van binnenlandse zaken en president van den raad; de hertog van *Terceira*, oorlog; de markies de *Saldanha*, buitenlandse zaken; graaf *Toja*, financiën, en *Seuza Azevedo*, justitie. De minister van marine was nog niet benoemd. Brieven van Lissabon, tot den 23sten, melden dat reeds drie junta's waren geconstitueerd; eene te *Villareal*, aan welker hoofd de zoon van graaf *Villareal* staat, eene andere te *Colimbra*, aan welker hoofd *Jose Alexander de Campos*, afgevaardigde en oud-minister, en thans hoogleraar aan de hooge school aldaar, zich bevindt, en de derde te *Leiria* onder voorzitting van den heer *Mousinho d'Albuquerque*, afgevaardigde, oud-minister en gewezen directeur-generaal van openbare werken. Al de junta's zijn te *Leiria* vergaderd om van daar naar *Lissabon* op te rukken.

Deze stad verkeert in eenen staat van gisting, welke voor de camarilla hoogst onrustwekkend is. Er is geen handel; elk een tracht zijne rekeningen te innen; de wisselaars hebben hunne kantoren gesloten; in een woord, alle gangen schappelyk verbroken.

Te *Colimbra* hebben de studenten, met de bevolking vereenigd, het 8ste regiment jagers geslagen; 100 man zijn ternaauwernood ontkomen; het volk vervolgt hen en men gelooft, dat zij gevangen zullen worden genomen.

Binnenlandseke berichten.

Amsterdam, 3 juni. Naar men verneemt, heeft Z. M., bij besluit van 25 mei ll., autorisatie verleend, om, bij wijze van regtstreekse concessie, door de heeren *A. J. Raagés* en *G. J. der Kinderen* te doen voordoen in den aanleg en de exploitatie van een ijzeren spoorweg, loopende van *Harlingen* naar *Leeuwarden* en *Groningen*, om zich daar aan te stuiten aan den spoorweg, en langs dezen in verbinding te komen met Noord-Duitschland (Hanover, enz.). Wij zijn in staat gesteld hierbij tevens te be-

rigten, dat van *Leeuwarden* verder een zijtak zal uitgaan naar *Mèppel*, waar de verbinding wordt daargesteld met de spoorwegen op *Zwolle* en *Arnhem*, en nog verder met de beide groote internationale spoorwegen, met name den *Rijn*- en den *zeeuwisch-limburgschen* spoorweg.

Amsterdam, 4 mei. Het is bekend hoezeer de jurisprudentie verschilt in de beantwoording der vraag, in hoeverre duëllisten en dierzelfer getuigen strafbaar zijn, ingevolge de bepalingen van het hier te lande voorsienig vigerend fransche Wetboek van Strafrecht. Het provinciaal gerechtshof van *Utrecht* verkondigde, niet lang geleden, bij arrest, dat het duël, ingevolge de bepalingen van dat wetboek, niet strafbaar was. De Hooge Raad der Nederlanden vernietigde, echter, dat arrest en deed den duëllist, de straf, op moedwillige verwonding bepaald, ondergaan. De arrondissement-regtbank te *Haarlem*, de meening van het utrechtsehe hof omhelzende, verklaarde onlangs, bij vonnis, dat twee personen, die niet elkander geduëlleerd hadden, en dierzelfer getuigen geen feit gepleegd hadden, waarleggen bij de strafwet voorzien was. De regtbank echter te dezer stede, van dezelve zaak gesessiseerd, heeft, bij vonnis, gisteren uitgesproken, de duëllisten schuldig verklaard aan moedwillige verwonding, en dierzelfer getuigen aan medeplichtigheid van dat feit, en dezelve mitsdien respectievelijk in eene gevangenis van 25 en 10 verwezen.

's *Gravenhage, 3 juni.* Z. M. heeft, bij besluit van den 13den mei ll., no. 45, aan den 16-jarigen *Barend Meijer*, thans gedetineerd te *Zwolle*, vreeger boerenknecht in de gemeente den *Ham*, kwijtschelding verliend van de doodstraf, waartoe hij bij arrest van het hof in *Overijssel*, dd. 24 februari 1846, wegens diefstal in dienstbaarheid en moedwillige brandstichting is veroordeeld; terwijl die straf is veranderd in eene tuchthuisstraf van twintig jaren.

Het belgische hof van cassatie heeft den 23sten der vorige maand eene belangrijke vraag beslist voor de steden, waarin bezetting ligt. De gemeenten zijn gehouden om de nodige lokalen aan te wijzen tot huisvesting en verblijf voor de troepen, en de staat betaalt zó daarvoor eene vergoeding voor de liggings-fournitures.

Daar er een stal, behoorende tot de ruiterskazernes te *Namen*, gedeeltelyk was afgebrand, terwijl troepen daarin lagen, vervolgde de stad, als eigenaar van het lokaal, den staat, om dien tot herstichting van het half vernielde gebouw te doen veroordeelen. Der stad werd hare vordering toegestaan voor de regtbank te *Namen*, die den staat met eene huurder gelijk stellende, op de stad de verantwoordelijkheid van den brand deed vallen. Immers indien hij niet bewyzen kon, dat de brand van het onheil aan de troepen kan geweten worden, zal minister van oorlog, als vertegenwoordiger van den staat, kwam in beroep bij het hof van *Luik*, dat het vonnis verbeterde. De stad *Namen*, op hare beurt, het arrest van het belgische hof aan het hof van cassatie hebbende aangeboden, zoo heeft zich dit ter gunste van het stelsel van den staat verklaard. Hieruit vloeit voort, dat indien eene kazernes, door krijgsvolk bezet, door brand vernield wordt, de kosten voor den herbouw, in den regel, ten laste van de gemeente blijven, als eigenaar van de gebouwen.

Deze jurisprudentie, voegt een belgisch blad hierbij, verdient de aandacht der gemeenten wel tot zich te trekken, want zij zullen zich daardoor aangespoord gevoelen om alle maatregelen van voorzorg te nemen, tegen de groote verliezen, waaraan zij door onheilen op deze wijze blootgesteld kunnen zijn. Zij zullen de gebouwen voor krijgsvolk bestemd, dienen te laten verzekeren.

Rotterdam, 3 juni. Men berigt uit *Zeeland*, dat een der agenten van den rijks-kassier aldaar niet in staat was gesteld om zijne afgegeven bewyzen van gestorte muntspeciën, binnen den bepaalden tijd van vijf dagen, tegen muntbiljetten of andere gangbare speciën in te wisselen, tot groot ongerijf, natuurlijk, van den handel aldaar. Verschillende belanghebbenden zullen, zegt men, hiertegen protesteren en hun regt vervolgen.

's *Hertogenbosch, 3 juni.* Gisteren heeft alhier de verkiezing plaats gehad voor een lid van de provinciale staten van dit gewest, welke betrekking is opengevallen door het overlijden van den heer *mr. A. A. Heeren*, afgevaardigd, 20 stemmen, de heer *van A. Belding* med. stemde en *P. J. Vermeulen*, 3; — er waren 18 raadsleden tegenwoordig.

Naar wij van goederhand als zeker vernomen hebben, zal, met 10. juli aanstaande, het, sedert het verleden jaar alhier uitkomend dagblad *de Tijd*, naar *Amsterdam* worden verplaatst en aldaar op de gewone wijze uitgegeven.

Utrecht, 3 juni. Men verneemt, dat, van wege de steden, de heer wethouder van *Beek* *Calchoet* is benoemd tot lid van de provinciale staten dezer provincie ter vervanging van den heer burgemeester *Aien*.

Arnhem, 4 juni. Betreffende de wedloopen en harddraverijen, welke, met overleg van ons stedelyk bestuur, door de Sociëteit tot aanmoediging voor de verbetering van het paardenras in *Nederland*, op den 13den der volgende maand, in de nabijheid dezer stad zullen gehouden worden, verneemt men het volgende:

De renbaan, in den omtrek van het landgoed *de Lichtenbreek* gelegen, is geheel voltooid, en moet, naar het oordeel van deskundigen, die van 's Gra-

venhage verre overtreffen, zoo wat de methode als de uitvoering en afwerking van dezelve betreft; binnende weinige dagen zal men overgaan tot het oprigten der tribune en het bouwen der stallen op die baan;

In overeenstemming met de directie der genoemde sociëteit zijn door de regering van *Arnhem* benoemd tot leden der jury, de heeren: *H. J. C. J. van baron van Heeckeren van Enghuizen* en *G. W. baron van Zuylen van Nieuvelt*; tot leden der commissie, bestemd tot regeling der wedloopen, enz. de heeren: *J. T. H. Nedermeijer* ridder van *Rosenthal*, wethouder, en *L. J. Böhlingk* en *mr. H. J. van Gennep*, leden van den raad, . . . *Renno*, gepensionoord luitenant-kolonel en *M. C. baron van Alderwereld Houtuin*, gepensionoord majoor.

De prijzen, voor dien wedloop bestemd, zijn: 10. *Wedren*, eene zilveren vaas, gegeven door *Z. K. H. den prins van Oranje* (inschrijving voor 11-juli e. k.); 20. een prijs van 400 van wege de stad *Arnhem*; 30. twee premiën, elk van 75, van wege de sociëteit te geven voor de schoonste inlandsehe paarden; 40. *Heeren-Wedren*, pot of poule; het winnend paard wordt voor 600 benaderd en daarna verloot voor 10 het lot, (inschrijving voor 5 juli e. k.); 50. *Wedren*, prijs van 150; 60. *Harddraverij*, pot of poule; 70. *Harddraverij* voor ingespannen paarden, prijs, te geven van wege de stad *Arnhem*.

Eere hebben de stedelyke regering, welke de middelen weet uit te denken, om aan hare ingezetenen vertier en voordeel te verschaffen. In dubbele mate komt haar die eere toe, wanneer men bedenkt, dat de kosten voor den aanleg der renbaan levens hebben gestrekt, omgedurende den verloop winter, aan vele verarmde ingezetenen werk te verschaffen. Met regt mag men dan ook verwachten, dat de ingezetenen, de bedoelingen der regering in deze kennende, het hunne zullen bydragen, om den dag van den 13den juni tot een waren feestdag voor *Arnhem* te maken, en door de onder hun bereik staande middelen medewerken, om den vreemdeling, die, ten einde de natuur in al hare schoonheid te beschouwen, waarlijk niet naar buitenslands behoeft te gaan, een regt aangenaam dag te bezorgen.

Men zegt, dat, in den avond van dag der wedrennen, in het hôtel *Bellevue* van den heer *Frohndäuser*, vax-hall zal worden gehouden. Wat verder, door de regering, tot viering van dien dag zal worden bepaald, is nog niet bekend.

Ingezonden stukken.

Uit de discussiën der Tweede Kamer van 1 juni 1830.

In ons vorig artikel hebben wij — onwederlegbaar meenen wij — uit de redevoering van den ontwerper telyen der tegen ons ingerepens wet, bewezen, vooreerst, dat die wet gerigt is tegen hoer en laster van den persoon des konings enz. aangedaan, en ten anderen, tegen hoer en laster den persoon des konings aangedaan, en van den koning, ten derde, van het misdrijf, naar het eerste waarvan, de boosaardigheid, in de eerste plaats en voor alles onderzoek moet worden door den regier; want ontbrekt dit essentiële kenmerk, dan zal er aan geene toepassing der wet kunnen gedacht worden. Wij zullen dit en eenige volgende artikelen wijden aan het leveren van hetzelfde bewijs, maar ditmaal pitten uit de redevoeringen en uittreksels der redevoeringen, bij gelegenheid der discussiën gehouden, voorzover de *Staats-Courant* die mededeelt.

Men behoeft slechts een vlugtigen blik in die redevoeringen en discussiën te werpen, om te zien, hoe weinig toepasselyk die wet van 1830 op het geval in kwestie is, en — wij moeten het onbewimpeld verklaren — wij staan verbaasd daarover, dat en het openbaar ministerie die wet tegen ons ingeroepen, en het hof van *Gelderland* die op het bepaald geschrift heeft kunnen toepassen, en wij zien geene mogelijkheid, op eenigerlei wijze die inroeping en toepassing te billijken, tenzij door aan te nemen, dat en het openbaar ministerie en het hof die wet van 1830 verkeerd gelezen en begrepen, die redevoering des ministers, zoo mit als de redevoeringen der leden van de Tweede Kamer ingezien en geheel verstaan hebben, en die destijds gehouden en mededeeld door de *Staats-Courant*, broksgewis mededeeld hebben over die wet.

De eerste redevoering, welke de *Staats-Courant* (2de bijvoegsel van no. 121) mededeelt, is van den heer *SANDELIË*, eerste voorzitter over de wet en een der ijerigste sprekers dierzelfe. De eerste en grootste heft der redevoering behelst eene dissertatie over de drukpers, en de wet van drukpers en over de noodzakelykheid coner wet tot betuigeling van agende, lasterlyke en oproeyende geschriften op den lid; geschriften — men weet het — welke aangeboden van aanvallen tegen den persoon des konings, ten derde, van den koning, ten derde, van het misdrijf, naar het eerste waarvan, de boosaardigheid, in de eerste plaats en voor alles onderzoek moet worden door den regier; want ontbrekt dit essentiële kenmerk, dan zal er aan geene toepassing der wet kunnen gedacht worden. Wij zullen dit en eenige volgende artikelen wijden aan het leveren van hetzelfde bewijs, maar ditmaal pitten uit de redevoeringen en uittreksels der redevoeringen, bij gelegenheid der discussiën gehouden, voorzover de *Staats-Courant* die mededeelt.

»dier woorden boosaardiglijk en openbaar,« — zegt de heer SANDERLIS — »blijkt ten duidlijkste, dat men alle onzekerheid omtrent de bedoeling des wetgevers heeft willen wegnemen, en de grenzen der toepasselijkheid van de wet heeft willen vaststellen.

Men zal zich herinneren, dat deze opmerking en gevolgtrekking ook door den heer mr. D. DOEKER CERRIUS is gemaakt geworden.

Maar, daar is meer, en hoe verder wij vorderen in de redevoering des heeren SANDERLIS, soo grooter wordt onze verbazing, soo onverklaarbaarder wordt ons het arrest van het geldersche hof. Men lese toch de volgende uitlegging der wet, door dien redenaar, en men vraag zich af, of wij niet met het volste recht en zonder overdrijving hier knipen uitroepen: »Vreemde Dingen!»

»Hoe zoude men dan kunnen gelooven,« (dit laat de heer SANDERLIS onmiddellijk volgen op zijne gezegden omtrent de boosaardigheid en openbaarheid, hierboven aangehaald, —) »hoe zoude men dan kunnen gelooven, dat onze regtbanken, wier grootste verfgoed de eer is, de mildheid onzer instellingen »doover uit het oog zouden verliezen, van tegen,« (let wel!) »TEGEN DE DUIDELIJKE LETTER AAN; eene kleinere feil, eene al te levendige uitboezeming, of zelfs,« (let wel!) »de REKISPELIGHE UITSPATTINGEN van eene al te levendige verbeeldingskracht, niet de boosaardigheids misdrijven, die,« (let wel!) »die BOOSAARDIGLIJK en niet verderfelijke BE-DOELINGEN MOETEN zijt begaan, te verwachten?»

»Wat zullen wij hierop zeggen?« moeten — dankt ons — het hof en openbaar ministerie vragen.

En, inderdaad, wij weten het niet; wij laten dat antwoord aan hof en openbaar ministerie over en willen hier laten volgen het antwoord, hetwelk de heer SANDERLIS daarop zich-zelf kortweg gaf: »Dit kan ik onmogelijk gelooven!»

En toch, mijnheer SANDERLIS, zoo gij getuige waart van wat er in de laatste dagen in Nederland is gebeurd, dan zoude gij eene uwer schoonste illusien omtrent de regterlijke rechtinnigheid en des regters juist begrip over wet van 1830 op eene jammerlijke wijze zien vernield en verwoest. Wij wijzen u op het arrest van het geldersche hof en dit arrest geven wij u in antwoord op uwe vraag: »Hoe zoude men dan kunnen gelooven, dat onze regtbanken,« enz.

Had de Overijsselsche regtbank even als de Arnhemse een vrijsprekend vonnis geveld en wilden we chicaneeren, wij zouden u toevoegen, dat gij terecht gevraagd hebt: »Hoe zoude men dan kunnen gelooven, dat onze regtbanken,« enz., want alleen de hoven zouden dan uwe schoone verwachtingen omtrent de regterlijke magt hebben teleurgesteld; maar gij sprakt niet enkel van regtbanken, gij doelde ook op de hoven, op de regterlijke magt, en buiten dien heeft, helias, de Overijsselsche regtbank het schoone voorbeeld der Arnhemse niet gevolgd!

Ziedaar ons aan het einde der redevoering van den heer SANDERLIS.

Bedenken wij, dat de redenaar een der ijverige voorstanders en een der eerste aannemers der wet van 1830 was, en letten wij op zijne uitlegging, aan die wet gegeven, dan kan men niet begrijpen, hoe het openbaar ministerie en het geldersche hof tot een veroordeeld rekwestoir en een condemnatoir arrest heeft kunnen komen; en dan wordt het, daarentegen, begrijpelijk, dat het arrest te regt wegens dubbele schennis van artikel I der wet van 1 juni 1830 is aangeklaagd en de Hooge Raad niet de cassatie van dat arrest anders doen zal, dan regt te laten verderezen aan de wet; en dit zal te eerder pligt zijn, als daarmede de vrijheid van een, in ons oog, en naar onze vaste meening, ook in het oog der wet onschuldig en nuttig burger van den staat zal gerod worden.

Wij sluiten met de woorden des heeren SANDERLIS: »Het woord boosaardiglijk is de sleutel van iedere misdeed der wet; iemand, die tot onrust aangestelt, een zal hebben, zal niet gestraft kunnen worden, indien hij eerst bewezen (en dus wederzocht) zij, »dat hij gehandeld heeft »boosaardiglijk, boosaardiglijk,« en niet de »al te levendige bedoeling, om kwaad te wettigen,« en in kan niet gelooven, dat ook onze regtbanken de boosaardigheids misdrijven, die boosaardiglijk en niet verderfelijke misdrijven MOETEN zijt begaan, te verwachten, of zelfs de »al te levendige uitboezeming, of zelfs de »al te levendige uitboezeming,« enz.

In een volgend artikel stellen wij ons voor, den geest en den zin der wet van 1830 te verklaren uit de daarover gehoudene redevoering van wijlen den heer van ROLLOU.

Getrouwd: **G. BURK. KUIJK** met **W. W. COOPS.**

Arnhem, den 3den Junij 1846.

+++ **BURGEMEESTER en WETHOUDEREN** DER STAD **ARNHEM** sijn voornemens, op Vrijdag den 12den Junij 1846, des middags 12 ure, ten Raadhuis van gemelde Stad, aan te besteden:

Het REIN- en SCHOONHOUDEN der STRATEN, enz.

Het REINIGEN der STADSBEEK.

Op voorwaarden, van af heden ter Secretarie ter lezing liggende.

Aanbesteding.

De **DIJKSTOEL van OVERBETUWE** is voornemens, onder nadere approbatie, op Zaterdag den 20sten Junij 1846, des namiddags ten 4 ure, in het Ambtshuis te Bist, in het openbaar, aan den minststaandende aan te besteden:

10. **Het leggen van een KADE tegen een vak Dijk onder Dopenik en Lent, ter lengte van ongeveer negentien honderd ellen, met de aansluitingen.**

2. **Het leveren en over den Dijk brengen van vier honderd en vijftig kubiek ellen GEHORDE of GEWASSCHEN GRIND.**

Deze beide perceden zullen in dezelfde aanbesteding begrepen zijn. De voorwaarden en het Bistok zullen drie dagen voor de besteding, bij de Kastelleins **GLAP te Lent** en **NEYENDOF op Sprakelenburg** en ten kantore van den Secretaris van Over-Betuwe te Nijmegen, ter inzage der belanghebbenden liggen; zullende, daags vóór en op den dag der aanbesteding, de noodige aanwijzing door den Dijkmeester van Over-Betuwe in loco gedaan worden, terwijl de profielen drie dagen vóór de besteding behoerlijk zullen zijn uitgebaakt.

ZEGT HET VOORT.

Verpachting.

De Notaris **KOLFSCHOTEN**, te Gendringen, is voornemens, om op Zaterdag den 20sten Junij 1846, des voormiddags ten 11 ure, ten huize van **KNAFEN**, in het Landhuis de Pelikaan, aldaar, publiek voor den tijd van drie maanden te verpachten:

Den **BOUWHOF van HAVERSLAG of KALEBERGSTEDE**, gelegen in de gemeente Gendringen, buurtschap **Wala**, aan het Bergsche Broek, groot 29 Bunders en 65 Roeden; om te aanvaarden met den 22sten Febr. 1847.

De Notaris **KOLFSCHOTEN** zal op Dinsdag den 9den Junij eerstkomende, des avonds ten 8 ure, in het Logement het Hof van Holland, te Arnhem, bij toelag finaal verkoopen:

10. **Het HUIS en ERF** in de Varkensstraat, op den hoek van het Tallekensteegje, Wijk C. No. 94, met eene **WONING** daarnaast, No. 94, bij inzet met de hoogte gebraagd op f. 1120.

20. **Eene WONING en WERFPLAATS** in gemeld Steegje, op f. 420.

De massa hiervan op f. 2623.

De Notaris **DEURFORST**, te Didam, zal op Dinsdagen den 9den en 20sten Junij eerstkomende, telkens des voormiddags om 11 uur, ten huize van den Kastelein **J. THUIS**, te Heerenberg, in het openbaar veilen en finaal verkoopen:

10. **Een HUIS en ERF**, met daarachter gelegen **SCHUURTIJL**, binnen s Heerenberg, geschikt tot het uitoefenen van een **BEDRIJF** of **NERING** en tevens tot gedeeltelijke **VERHUURING**; thans bewoond door den Eigenaar **HERMANUS KEUKING**.

Nadere informatie bij voornoemde Notaris. **Brieven franco.**

+++ Op laat van den Heer van Doorwerth, zal de Notaris Mr. **J. NIHOFF**, gevestigd te Arnhem, op den 18den dezer, des morgens ten 10 ure, bij den Kastelein **H. BEUKE**, op genoemde Heerlijkheid, in het openbaar verkoopen: **138 parcellen, allerbest, HEELGRAS**, uitgebaakt op de waarden van die Heerlijkheid.

Homologatie.

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te Arnhem, dd. 11 Mei 1846, is het accord, door den gefalleerden **GASPAR HASSLEBACH**, Mr. Steenhouwer en Metselaar te Arnhem, aan zijne gezamenlijke crediteuren aangepoden, gehomologeerd en daardoor de staat van Faillissement opgeheven.

Arnhem, den 4den Junij 1846.

De Curators: **Mr. J. H. DE KEMPENAR** en **C. F. TROOST.**

+++ De Schuldverschiers van den boedel van wijlen **WILHELMUS BRUNIS**, leven Winkelier en Herbergier, te Nijmegen, worden bij deze opgeroepen, om hunne schuldverschiers aan te melden, of rekening in te senden bij den Notaris **PLIESTER** te Zevenaar, voor of op den 22sten dezer maand Junij, 1846.

WILKOOP

Dit plaatgeboek, eene zoo goed als nieuwe **SOCIALE** voor zes personen, elegant model, niterst ligt, geschikt voor een en twee paarden, van Lantarius voorzien, en bekleed met vel Lakon, zijden Passement, enz., benevens een nieuw **TILBERT** of **WAGENDEUR** met het beste soort van Russisch Zilver gemonteerd, alles solide en zeerzaam niet gebruikt. Te bezorgen bij **J. TRIEN**, Stalhouder te Zaltbommel, bij den Heer **W. HAMER**, in het Logement de Kroon, te Brummen. — **Brieven franco.**

Een Engelsch bruin RIJPAARD, oud 8 Jaren, om reden van verpak, teroude te koop. Te bezorgen en te zien bij **E. BRUNEN**, te Zevenaar.

Op voordeelige voorwaarden uit de hand te Koop of te Huur:

Eene in volle werking zijnde **STEENFABRIEK** met **TOBBEHOOREN**, gelegen aan de Rivier de Waaier in de nabijheid van Nijmegen, met daarbij behoorende **STENEN** en extra goed geschikte **GRONDEN** ter grootte van circa 13 Bunders. Met **franco-brieven** informatie te bekomen bij den Notaris van **ARNHEM**, te Beek bij Nijmegen.

De ondergeteekende heeft de eer te bevestigen, dat het Heeren Burgemeester en Wethouders der Stad Arnhem, op deszelfs gedaan verzoek, heeft gelieven te behagen hem te vergunnen om zijn **BEURTYER VAN ARNHEM of AMSTERDAM, vice versa**, aan zijnen Neef, **R. MARTENS**, over te doen. Hun Edele Achabaren bij deze zijnen opregten dank betuogende, voor de zoo spoedige inwilliging daarvan alsmede, zijne geacht begünstigers voor het afdert eene reeks van jaren aan hem geschonken vertrouwen.

Arnhem, den 4den Junij 1846.

J. MARTENS.

De ondergeteekende heeft de eer te bevestigen, dat het Heeren Burgemeester en Wethouders der Stad Arnhem, op deszelfs gedaan verzoek, heeft gelieven te behagen hem te vergunnen om het **BEURTYER VAN ARNHEM of AMSTERDAM, vice versa**, door zijnen Neef, **J. MARTENS**, waargenomen, voor zijne rekening te bedischen. Hun Edele Achabaren bij deze zijnen opregten dank betuogende, voor de zoo spoedige inwilliging daarvan alsmede, zijne geacht begünstigers voor het afdert eene reeks van jaren aan hem geschonken vertrouwen.

Arnhem, den 4den Junij 1846.

R. MARTENS.

+++ De Ondergeteekende, gebeten hebbende de Advertentie door den Heer **J. VAN DER MADE**, Dz., te Klundert, geplaatst in de **Arnhemse Courant** van den 30sten Mei laatstleden, alsmede in de **Nijmeegsche de Staats Courant**, vermeent, ten voorkoming van alle verkeerde opvattingen, publiek te moeten kenbaar maken, dat de **Stachbakerij te Klundert**, in verwachting van de Kwartier, tusschen hem en den Heer **DE VRIES**, zoo spoedig mogelijk tot stand te brengen, even als de **Fabriek te Bemmingen** en die te **Bemmel**, welke hij voor eigen rekening drijft, in volle werking is; zoodat hij aan elke aanvraag goederlijk kan voldoen en zich bij zijne begünstigers blijft aanbesteden.

Voorts, dat, bij exploitatie van deze fabrieken, van **MADE** is geen gebruik van stroomwater, zoodat hij aan elke aanvraag goederlijk kan voldoen en zich bij zijne begünstigers blijft aanbesteden.

Gend, den 6den Junij 1846.

J. VAN DER MADE.

Boekhandelaar te Utrecht.

IMMERS' de uitgeverij van de POSE, HOLLAND, DAISE, J. 4. DE JAGHER, Dijkbeek, f. 1.25.

Dito gebonden in Karton Band f. 1.50.

Is verkrijgbaar gesteld te Arnhem bij den Boekhandelaar **J. G. STENFERT** KROON.

Overkoopt te Arnhem.

Den 5 Juni 2 El 3 Palm Opaam: gev. 0 per. 50.

Te Arnhem, bij **C. A. THURTELL**, Boekdrukker.

De Afdelings-Commissie

E. C. EPERS.

J. H. TROMP.

C. C. BLECKMANN.

Algemeene Rechtsgeering.